

УДК 378.141=11

Стриж А. А., Ефендієва С. М.

ПОТЕНЦІАЛ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава,
tonyastrizh@mail.ru

Реформування освітньої галузі нашої держави спричинило суттєві зміни в навчально-виховному процесі і зумовило появу нових освітніх стандартів, перегляд навчальних планів і програм. Реалізація сучасних дидактичних систем змушує посилити увагу до таких складових професійної діяльності викладача, як керування пізнавальною діяльністю студентів і контроль навчальних досягнень. Це, у свою чергу, ставить нові завдання стосовно організації контролю та використання його результатів для ефективного управління навчальним процесом у виші.

На сучасному етапі розвитку освітньої галузі вимоги як до навчального процесу загалом, так і до викладання іноземних мов, статус яких за останні роки суттєво зріс, змінюються. У державі здійснюється стандартизація рівнів підготовки з іноземної мови як у середній, так і у вищій школі. З огляду на ці обставини необхідно розвивати вміння студентів оцінювати власні досягнення, визначати недоліки та планувати перспективи власного розвитку. Визначення рівня досягнень у сучасних умовах є не стільки остаточним контролювальним чинником, скільки стимулювальним, націленим на окреслення можливостей. Тому проблема організації та проведення контролю за допомогою тестових завдань залишається актуальною і заслуговує детального вивчення та опрацювання.

Метою публікації є окреслення нових підходів до здійснення контролю навчальних досягнень студентів з іноземної мови за допомогою тестових завдань.

Тестування є ефективним засобом організації контролю в навчанні іноземної мови. Воно може забезпечити успішну реалізацію мети і багатьох

функцій контролю, а також задовольнити вимоги, що висуваються до його якості. Від інших методів і прийомів тестування відрізняється найбільшою об'єктивністю, воно скорочує час на перевірку, сприяє дотриманню єдності вимог, перешкоджає випадковості при оцінюванні знань. Недоліком визначають те, що тестування дозволяє дуже швидко і чітко визначити рівень знань людини, залишаючи осторонь її здібності.

Кожен тест має свою специфічну мету та перевіряє певні компетенції. Тест з іноземної мови – це, по-перше, інструмент, який може бути інтуїтивним, як у випадку оцінювання автентичності вимови, або чітко структурованим, як у тестах множинного вибору. По-друге, тест має на меті контроль умінь від загального («добре», «погано») до ретельно спланованого оцінювання (на початку та в кінці курсу або окремих студентів). По-третє, він дозволяє визначити рівень знань і умінь, тобто компетенцію. Нарешті, за допомогою тестування можна контролювати певну сферу (загальну компетенцію володіння всіма аспектами мови або тільки правопис і т. д.).

У роботах науковців, що досліджують питання використання тестів для оцінки навчальних досягнень (В. Аванесов, О. Петрашук, Н. Гронлунд, Л.Паращенко, О. Кальнік), мова йде переважно про критерії та вимоги до розробки завдань, їх форму й методичне оснащення. На нашу думку, особливої уваги в сучасному освітньому просторі заслуговує процесуальний аспект діяльності викладача під час організації контролю навчальних досягнень, оскільки в умовах відсутності системи контролю, незалежної від навчальних закладів, викладачі виступають одночасно і як розробники контрольних завдань, і як адміністратори, і в якості екзаменаторів (за О. Петрашук) [3].

Слід також відзначити, що викладач-практик більше зацікавлений у поточному контролі, ніж у підсумковому. Ми погоджуємось із думкою В.Аванесова, що саме навчальний тестовий контроль стане в майбутньому найбільш розповсюдженим і дієвим. Між тим, переважна більшість праць з тестології написана з позиції підсумкового контролю, в той час як цікаві

особливості тестових завдань для навчання по-справжньому педагогічною наукою ще не вивчені [1].

Сучасна концепція освіти вимагає, щоб навчальний заклад не обмежував свої функції лише забезпеченням засвоєння суб'єктом певної суми знань, умінь, навичок, а вирішував головне завдання – створення для кожного сприятливих умов усебічного розвитку здібностей, цілеспрямованого виявлення своєї індивідуальності, творчої самореалізації, що передбачає подолання суперечностей між фронтальною формою організації навчальної діяльності й індивідуальним процесом засвоєння змісту освіти.

Отже, на сучасному етапі необхідною умовою навчання є впровадження таких методик, які б більш ефективно розкривали можливості студентів, їх інтелектуальні здібності й сприяли підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови, активізували їх пізнавальну діяльність, спонукали до творчого пошуку та самовдосконалення. Важливим елементом таких методик і є використання тестування, зокрема під час оцінювання навчальних досягнень студентів для об'єктивного порівняння результату кожного суб'єкта вимірювання з вимогами до навчання або критеріями засвоєння навчальної дисципліни. А тому поглиблення знань про різновиди тестових завдань, специфіку і потенціал їх застосування є необхідною частиною підвищення професійної компетентності фахівця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аванесов В. С. Методологические и теоретические основы тестового педагогического контроля : дисс. ... доктора пед. наук : 13.00.01 / Аванесов Вадим Сергеевич. – СПб, 1994. – 339 с.

2. Кальнік О. П. Організація контролю навчальних досягнень з гуманітарних дисциплін у фаховій підготовці курсантів вищих військових навчальних закладів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Кальнік Олександр Петрович. – К, 2009. – 249 с.

3. Петрашук О. П. Теоретичні основи тестового контролю іншомовної комунікативної компетенції учнів середньої загальноосвітньої школи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання : германські мови» / О. П. Петрашук. – К., 2000. – 38 с.